

Wychodzi dwa razy dziennie o godz. 12-iej w południe i o godzinie 6-tej wieczorem.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie 6 kor.; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor 2 hal. 70, kwartalnie kor 8. W państwie Niemieckim kwartalnie kor. 0 w innych państwach: kwartalnie kor. 12, Za jednorazową wysyłkę dziennie dopłaca się 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu: 40 hal.

GŁOS NARODU

Dziennik założony w r. 1892 przez JOZEFĄ ROGOSZĄ.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beapre.

Osobna prenumerata na wydanie wiecz. wynosi miesięcznie w miejscu z odnośnikiem do domu 1 koronę.

Numer połudn. 10 ha wieczorny 4 hal. Listy pieniężne przekazywać prenumeratę i inseraty franco do Administracji „Głosu Narodu”. Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie Monarchii i w państwie niemieckim — Reklamacje nieopieczętowane nie po-

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowem „Głosu Narodu” róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7 Od miejsca wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 15 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., skład tabelaryczny, liczbowy, od wiersza 30 hal za pierwszy raz każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz. — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, Pasaż Hausmanna. w Wiedniu Haasenstein & Vogler. M. Opelik, M. Dukas, M. Schalek, E. Brunn, Kutschbera & Schlerl, B. Moses Friedl, w Berlinie F. E. Cos, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Baczkowski 14 Cité de Treviso, John F. Johns & Cie.

Nr 433.

Kraków, środa 25 września 1907 r.

ROK XV

Statystyka emigracji.

I.

Broczura dra Leopolda Caro, zestawiająca daty statystyczne, dotyczące emigracji polskiej i austriackiej Stanów Zjednoczonych Północnej Ameryki, posiada duże aktualne znaczenie. Ciekawem jest poznać cyfry, oświetlające tę nowoczesną wędrówkę ludów, ten olbrzymi „strumień, opuszczający naturalne swe łożysko, zalewający brzegi, niszczący tam i przeszkody wszelkie a dopiero u ujścia, w kraju marzeń wychodzący płynący równo i spokojnie”. Autor stwierdza, że strumień ten wpa- da często do morza obcego narodu lub państwa, grzebiąc w niem wód rodzimość i dumnego początku wspomnienie...

„Zbadać źródła tej rzeki ludów, jej bieg i łożysko może tylko ten, kto nie opuści żadnego zakrętu, żadnej fali i kto od początku do końca z tym strumieniem popłynie i niezbadanym je go głębiom strzeżone dotąd wyrwie tajemnice”. Takie zadanie do spełnienia stawia dr. Caro ba daczom emigracji. Nim jednak sam pokusi się o nakreślenie jej obrazu, rzuca długie szeregi cyfr przed oczy czytelnika i nimi ilustruje dosadnie wielkość i żywiołowość tego ruchu.

Zebranie dat statystycznych co do emigracji było dla dra Caro rezultatem długich, mozolnych i umiejętnych poszukiwań. Austria bowiem i Rosya (a o te państwa najbardziej autorowi chodzi) jak i inne państwa Europy nie posiadają własnej statystyki emigracji, niektóre zaś jak Włochy posiadają lecz niezbyt ścisłą. Materiałów więc do ułożenia możliwie najdokładniejszych zestawień statystycznych dostarczyć może tylko statystyka portowa i kompanij przewozowych europejskich, tudzież statystyka biura amerykańskiego emigracyjnego. Ta ostatnia jednak nie daje uczonym wielkiej gwarancji sumiennosci i ścisłości. Znajdujemy w niej etnologiczne curiosa. Do Teutonów zalicza ona Irlandczyków, Finlandczyków obok Anglików i Niemców, do Iberów zaś Hiszpanów, Greków i Stryjczyków (!), do Celtów (!) zaś Francuzów, Szkotów, Włochów itd. Szczep słowiański składa się według amerykańskich uczonych z Litwinów, żydów (!) i Rumunów. Wobec takich niedorzeczności zadanie europejskiego statystyka staje się niesłychanie trudnym. Należy przeto poczytać drowi Caro za zasługę, że przebrnąwszy przez trudności i przeszkody, zdołał podać szereg cyfr i dat, których ścisłość jest w obec tych trudności możliwie najwiarogodniejszą.

Ale te cyfry posiadają, jak na początku zaznaczyłem, aktualne znaczenie dla szerokiego ogółu. Obecnie bowiem wszczął się żywy ruch wśród ludów austriackich, a zwłaszcza w Galicji celem wyjednania ustawodawstwa ochronnego dla emigracji. Inne państwa, jak Niemcy i Anglia potrafiły już zużytkować przez rozumną politykę emigrację w celu rozszerzania wpływów swojej kultury, narodowości, handlu i t. d. Podstawą tej polityki jest u nich zapewnienie wychodźcom ekonomicznego dobrobytu, narodowego i kulturalnego rozwoju. Austria nie uczyniła w tym kierunku nawet tego, co w drobnej części za ich wzo-

rem, wykonać mogła. Z ust min. Bienenrtha słyszeliśmy przed kilku miesiącami przynajmniej, że państwo rzeczywiście nie dbało o emigrantów, i obietnicę, że ich losem się zajmie... Minister zapowiedział przedłożenie w krótkim czasie projektu odpowiedniej ustawy.

A przecież emigracja Austrii nie jest efemerycznym objawem społecznym. Jest ona stałym, żywiołowym ruchem tkwiącym głęboko w ekonomicznej strukturze społeczeństwa. Tylko w niektórych państwach jest wychodźstwo rezultatem politycznej sytuacji, walk narodowych czy wyznaniowych. Słowacy, Rumuni i Kroaci z Węgier, Żydzi z Rosji, Irlandczycy z W. Brytanii emigrują pod naciskiem systemu politycznego, który tam wszedł niejako w całość czynnikiem, tworzącym pewien układ społeczny. Ale emigracja ogarnia swą falą nie tylko wszystkie kraje Europy, ale doszła do Azji i sprowadza krocie Japończyków do Stanów Zjednoczonych wywołując na tamtejszym rynku pracy obniżenie jej wartości.

Podczas gdy przed 80 laty emigracja europejska dostarczała bezludnym Stanom Zjedn. zaledwie 18.000 ludzi rocznie, wzrosła już w r. 1850 do 610.000. W r. 1905 przekroczyła już milion, a w ostatniej dobie fale jej wzbierają raczej niż opadają. Od r. 1820 do 1905 r. pochłonęły Stany Zjedn. 23 miliony ludzi. A nie są tu liczeni ani pasażerowie kajutowi, ani emigranci, którzy drogą lądową przybywają do Stanów. a w czasie przybycia nie podają Stanów jako cel podróży Według obliczenia z r. 1900 przeszło 20 milionów ludności (34 proc. ogółu) pochodzi z rodziców-emigrantów a 10 milionów urodziło się poza Stanami.

Austro-Węgry dostarczyły w ostatnich osmiu dziesiątkach lat 2 miliony ludności Stanom Zjedn.. Wielka Brytania 7.286.000 Niemcy 5 milionów i t. d. Jeszcze w r. 1896 ilość wychodźców z Austrii wynosiła zaledwie 1499, w roku 1905 osiągnęła cyfry rocznie 275.693; w Rosji stosunek wynosi 527 i 184.898. Monarchia austro-węgierska wykazuje największą liczbę wychodźców do Stanów. Po niej zaraz idą Włochy. Na olbrzymią liczbę 447.000 wychodźców emigruje tam do Stanów 316.797 ludzi według statystyki włoskiej, atoli cyfrę tę należy zniżyć do 221.679.

Kronika.

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków, 24 września.

— **Sprawy miejskie.** Sekcja I ekonomiczna Rady miasta pod przewodnictwem r. m. dr. Domańskiego w obecności I wiceprezydenta M. Chylińskiego uchwaliła wczoraj projekt regulaminu czyszczenia kominów w mieście Krakowie z podziałem na rewiry kominarskie i z taryfą maksymalną należytości.

— **Herbaciarnie.** Dnia 21 bm. odbyło się w miejskim biurze ubogich pod przewodnictwem prof. dra Pareńskiego posiedzenie delegatów Sekcji dobroczynnej Rady miejskiej w sprawie utrzymania herbaciarni. Sekcja przyjęła do wiadomości sprawozdanie Zarządu I herbaciarni za czas od 1 listopada 1906 do 31 maja 1907. Spr-

wozdanie to zaznacza, że herbaciarnia bez materialnego poparcia społeczeństwa nie może się utrzymać i że delegacja na poparcie takie liczy. Skarbnikiem i zarządcą herbaciarni na rok 1907 i 8 wybrano ponownie radcę dobroczynności Wiktora Wojciechowskiego, któremu przewodniczący Sekcji wyraził uznanie i podziękowanie za pełne poświęcenie i skuteczne prowadzenie powyższego zakładu w ubiegłym roku. Herbaciarnie uchwalono otworzyć dnia 1 listopada br. ewentualnie wcześniej o ileby zimno dało się we znaki, w tym samym lokalu co w roku zeszłym tj. przy ul. św. Krzyża 1. 10.

— **Poświęcenie „Czytelni Polskiego Związku katolickich uczniów rękodzielniczych”** odbyło się w niedzielę 22 września przy ul. Zwierzynieckiej 1. 34.

Aktu poświęcenia dokonał W. ks. Prezes St. Bratkowski T. J., który po odegraniu przez muzykę związkową „Kto się w opiekę” i „Serdeczna Matko” przemówił w głębokich pełnych prawdy słowach o niezmierniej doniosłości Związków terminatorskich, opartych na zasadach chrześcijańskich nie tylko dla stanu rękodzielniczego, ale również dla całego społeczeństwa.

W końcu złożył najserdeczniejsze podziękunki pani Włodz. Szolajskiej za ustawiczną troskę i prawdziwą życzliwość dla spraw młodzieży rękodzielniczej miasta Krakowa, a przede wszystkim za udzielenie bezinteresownie lokalu dla Czytelni Związku.

Przemawiał także wiceprezes p. K. Binczycki i p. I. Filasiewicz, zachęcając do częstego uczęszczania do Czytelni. Zabrała też głos Prezesowa kasy oszczędności związkowej, W. pani A. Dziewicka na temat oświaty, wskazała z wielką znajomością sprawy na oświatę i stan kulturalny rękodzielników w Anglii a u nas w Polsce, i jak prawdziwa oświata przyczynia się nie tylko do podniesienia poziomu kulturalnego, ale i dobrobytu całego stanu rękodzielniczego i robotniczego.

W końcu jeden z młodych kolegów p. J. Miś jeszcze raz podziękował WP. Szolajskiej, za matczyne względem nich serce i dobroć. Poczem wśród śpiewu i serdecznych oznak wdzięczności ze strony młodych rękodzielników opuściła Czytelnię WP. Szolajska a wraz z nią i reszta gości, wynosząc to silne i pełne nadziei przekonanie, że z tego tak małego ziarenka wyrośnie kiedyś potężne drzewo na chwałę Kościoła, pożytek Ojczyzny i podniesienie stanu rękodzielniczego.

Z okazji poświęcenia Czytelni, kółko amatorskie Związku o godz. 6 wieczorem, w Domu Robotniczym urządziło amatorskie przedstawienie. Na program składało się: „Pochód z pochodniami” komedia w 2-ach odsłonach i monologi: „Szymon orator” Junoszy i „Wicek socjalik”, które znakomicie odegrano.

Wśród młodych aktorów p. Aleksander Wnękowski wybitnym swym talentem i prze-pysnym humorem, bawił całą publiczność. W przerwach jako też w samych sztukach brała udział muzyka Związkowa.

— **Kronika policyjna.** Od dłuższego czasu prowadzone śledztwo przeciw Jakóbowi Baczkiewiczowi i Antoniemu Kisielewskiemu spraw-

Z sali sądowej.

Zabójstwo.

ców kradzieży u jubilera w Białej wykryło, że są oni także sprawcami kradzieży dokonanej w lipcu b. r. u radcy policji d-ra Rękiewicza i u generała Schleifa. Znalaziono u jednego z ich współników, Macieja Kuszydły, stróża, sporo rzeczy pochodzących z tej i z innych kradzieży. Kuszydłę aresztowano wraz z jego żoną. Podobnie napotkano rzeczy pochodzące z kradzieży u Karola Kisielewskiego, brata Antoniego, szewca, który niedawno powrócił z Zakopanego. Policja jest na tropie dalszych rzeczy skradzionych a zastawionych. U Kuszydłów zakwestjonowano znaczną liczbę przedmiotów podejrzanych, że pochodzą z kradzieży, między innymi żółtą papierośnicę chromową z herbem „Pogoń“, metalową brązową popielniczkę z grawurą bażanta; ręcznik z monogramem L. R. serwetkę i 2 poszewki z literami L. K., 2 portjery bordo, kilkanaście par spodni, parę kalessonów nowych i wiele innych.

— **Wieczornica i odczyt w Sokole.** Z Sokola komunikują nam: W sobotę d. 28 b. m. o g. 8 w. odbędzie się w Sokole krakowskim zwykła wieczornica miesięczna członków tego Towarzystwa. Wieczornica ta jednak będzie miała o tyle odmienny i poważniejszy charakter, że druh E. Kubalski wygłosi na niej odczyt: „O zlocie wszechsłowiańskim w Pradze.“ Druh Kubalski był na tym zlocie delegatem technicznym związku polskich Towarzystw sokolich w Austrii. Złot w Pradze, który zgromadził kilkunastotysięczne zastępy Sokolów czeskich i słowiańskich, który ustawił do ćwiczeń samych Sokolic 2400, musi być dla nas nową nauką, nowym bodźcem do pracy.

Tej pobudki narodowej do ocknięcia się, do rozbudzenia silnej woli i tężyzny, do zarzucania dyletantyzmu podjął się na podstawie świeżo odniesionych w Pradze wrażeń, dyrektor naszego Sokola druh Kubalski. Spodziano any jest przeto wyjątkowo liczny udział członków na tej wiec ornicy. Goście mile widziani.

Pomoc Bratnia w Zakopanem, utrzymująca dom zdrowia uczącej się młodzieży wydała sprawozdanie za rok administracyjny 1906/7. Zarząd podnosi w niem bardzo słabe zajęcia się ogółu tą instytucją, która skutkiem tego walczyć musi z ogromnymi trudnościami finansowymi. Ostatni budżet uchwalono z deficytem 20.000 kor. Pomimo tak trudnych warunków egzystencji, zarząd nie ustaje w pracy i zabiegach, a nawet myśli o budowie nowego sanatorjum. W marcu b. r. nabyto na własność dom przy ul. Sienkiewicza, który dotąd wynajmowano za czynszem rocznym 3000 kor.; koszt kupna wyniósł 24.000 k.; na cel ten zaciągnięto pożyczkę hipoteczną w kwocie 10.000 k., resztę pokryto weksłami. Ogólny obrót kasowy wynosił w przychodach i rozchodach 40.955 k. 53 h., w tej liczbie pozycja utrzymania Domu zdrowia figuruje z cyfrą 35.471 k. 54 h. — Koszt utrzymania dziennego jednego pensjonarza wynosi 4 k. 54 h. Pensjonarzy w tym roku sprawozdawczym było 69, w liczbie tej 4 kobiety. Z zakładów naukowych galicyjskich przebywało w Domu zdrowia 49, a z zaboru rosyjskiego 17, z zakładów naukowych zagranicą 3. Całkowita należność za utrzymanie i leczenie (100 koron miesięcznie) zapłaciło 38 pensjonarzy. Obecnie, wedle uchwały Walnego zgromadzenia przyjmowani będą tylko płaćcy, a niepłaćcy usuwani. Z zapomóg Wydziału krajowego korzystało 35 pensjonarzy, za których zapłacił Wydział krajowy 6332 k.

Kasa chorych miasta Lwowa odbyła wczoraj walne zgromadzenie w sali ratuszowej przy nielicznym udziale pracodawców i robotników. P. Nacher referował sprawozdanie z działalności kasy za rok 1906. Zarząd kasy starał się o skuteczne ściąganie zaległych u pracodawców opłat za ubezpieczenie pracujących, pomnożył liczbę lekarzy o jedną siłę, postarał się o przymusowy opust dla kas w aptekach rozpoczętą budowę pawilonu na ambulatorja i biura, oraz przeprowadził regulację płac urzędników swych i lekarzy.

W r. 1906 zgłosiło się chorych 27.539, z tego uznano za niezdolnych do pracy 8577, pobrali oni zasiłek za 105.945 dni, w łącznej kwocie 126.134.07 kor. Największa liczba dni zasiłku wypada na gruźlicę, bo 31.116, na influencję 3.260, na gościec 9.794, na uszkodzenia 9.498, na niezbyt oskrzeli 7.671, na choroby weneryczne 5.422.

Przychody kasy chorych m. Lwowa wynosiły w r. 1906 322.494.72 kor., wydatki wynosiły 311.202.32 kor., nadwyżka dochodów wynosi przeto 11.292.40. Fundusz rezerwowy wynoszący z końcem roku 1905 128.907.05 k. wzrósł z końcem r. 1906 do kwoty 140.199.45. Wydatki na świadczenia dla członków wynosiły w r. 1906 71.37 proc., administracja 16.36 proc., inne wydatki 12.27 proc.

Zarządowi udzielono absolutorjum, poczem dokonano wyborów do zarządu, wydziału nadzerczego i sądu polub.

— **Represje prasowe w Król. Polsk.** Z rozporządzenia jenerał-gubernatora pismo „Straż“ wychodzące w Łodzi, zamiast zawieszono „Rozwoju“ zostało zawieszono. Drukarnię Rozwoju opieczętowano:

Dnia 29 czerwca br. ludzie idący około godziny 11 w nocy z Zielonej ku Brzezynie spostrzegli na drodze leżącą kobietę z twarzą zwróconą ku ziemi, pokrwawioną i nie dającą znaków życia. Przybyły wójt Michał Puchała rozpoznał w kobiecie Marjanę Nęcką; kobieta już nie żyła. Zwłoki przewieziono do Więckowic, gdzie skonstatowano na nich złamanie 16 żeber oraz liczne zranienia i złamanie lewego przedramienia.

Dochodzenie stwierdziło, że sprawcą zabójstwa był 20 lat liczący Władysław Szczerba, fernal dworski, który się przyznał do pobicia Nęckiej, dodając, że do tego czynu namówiła go jego matka Marjanna, obiecując mu za to koronę. Szczerba usłuchał matki, odwiązał od cepów bijak, udał się z nim na miejsce gdzie Nęcka leżała pijana i tym bijakiem bił ją po plecach, nodze i po głowie. Oprócz tego przycisnął ją kolanami łamiąc przytem żebra i miażdżąc śledzionę.

Szczerbowa przyznała, że od dłuższego czasu miała złość do Nęckiej, za to, że ta ją dwa razy pobila. Pewnego dnia syn jej opowiedział, że spotkał leżącą na drodze Nęcką a chcąc się zemścić za doznana krzywdę począł ją kopać i wlaź na nią, „że w niej coś chrupnęło“. Na to mu powiedziała, że nie trzeba ją było kopać, tylko wziąć chabinki i dobrze ją wywalić. Syn odezwał się, że „pójdzie jeszcze „poprawić kijem“. Szczerbowa jednak radziła mu, by z tem dał już pokój. Syn jednak wyszedł z izby, ale ona nie wie dokąd się udał.

Oboje Szczerbowie Władysław syn i jego matka Marjanna stawali dziś przed trybunałem sędziów przysięgłych pod przewodnictwem radcy Kulikowskiego, przed którym zastępca prokuratora dr. Marecki, oskarżał Władysława Szczerbę o zbrodnię zabójstwa zaś Marjanę Szczerbową o zbrodnię współwiny w zabójstwie. Na rzeczoznawców lekarskich powołano do rozprawy prof. dra L. Wachholza i dra Jankowskiego.

Po przeprowadzonej rozprawie sędziowie przysięgli 12 głosami zatwierdzili pytanie w kierunku zbrodni zabójstwa co do Władysława Szczerby, zaś 9 głosami zatwierdzili pytanie w kierunku współwiny co do Marjanny Szczerbowej.

Trybunał na mocy werdyktu przysięgłych skazał Władysława Szczerbę i Marjanę Szczerbową na 4 lata ciężkiego więzienia z postem co miesiąc i ciemnicą w każdą rocznicę spełnienia zbrodni.

Petersburg. Pierwiastkowy zjazd właścicieli ziemskich w pów. petersburskim w gronie 107 prawyborców z 1370 wybrał 63 pełnomocników samych kadetów.

Niżny Nowogród. W powiecie ardatowskim wybrano 58 pełnomocników od zgromadzeń gminnych; z nich 10 jest socjalnych demokratów; pozostali zaliczają się do bezpartyjnych.

Kiszyniów. W powiatach kiszyniowskim i chocimskim wybrano 32 pełnomocników od zgromadzeń gminnych; w tej liczbie jest jeden członek Związku narodu rosyjskiego.

Schwytanie bandytów.

Czerniewice. Wczoraj w godzinach południowych, stacja Czerniewice, kolei wiedeńskiej, została otoczona przez strażników ziemskich i zwołanych chłopów w celu schwytnia bandytów, którzy podług otrzymanych wiadomości z Warszawy mieli przybyć i zatrzymać się na tej stacji.

W istocie w bufecie ujrzano 2 młodych ludzi, których od razu obezwładniono i skrepowano przyniesionymi powrozami. Po zrewidowaniu znaleziono przy nich 2 braunigi, 2 sztylety i 70 nabojów.

Nie byli to jednak wszyscy, gdyż z Warszawy wyjechało ich kilkunastu, podobno z zamiarem napadania na dwory obywateli kujawskich.

Rożuchy chłopskie.

Kamieniec Podolski. We wsi Ramułowo podpalono budynki folwarczne. Na miejsce pożaru przybyli pijani z powodu święta cerkiewnego włościanie i obili komisarza, „urjadnika“ oraz kilku strażników.

Naczelnik powiatu na czele seciny kozaków, zaarrestował przywódców zaburzeń.

Zadońsk. Zabito we własnych dobrach właścicieli ziemskich Aksenowa i Iseppa.

Rabunki i zabójstwa.

Odesa. O północy dnia 20-go b. m. ciężko raniono rewirowego, który w tych dniach zatrzymał dwóch rabusiów. W dzień dnia 21 b. m. zabito ajenta ochrony.

Moskwa. O godz. 5 popołudniu, w Sokolnikach, na przechodzących braci Czudaków i dyrektora ich fabryki napadło 2 ludzi, żądając pieniędzy. Czudaków 3 kulami zastrzelili jednego z rabusiów, jego jednakże ciężko raniono wystrzałem w głowę.

Ryga. Podczas dokonywania rewizji w jednym z domów przy ulicy Aleksandrowskiej strzelano do policji. Zabito jednego policjanta. Rykoszetem zabity został jeden ze strzelających, oraz jego kochanka. Znalaziono karabinek mazerowski i dwa braunigi.

Rożuchy agrarne we Włoszech.

Paryż. Do „Echo de Paris“ donoszą z Medjolanu, że w miejscowości Santerano 7,000 chłopów zajęło rankiem tegoż dnia dobra państwowe, aby je rozdzielić między siebie. Władze bezsilne wobec tej inwazji musiały działać bardzo ostrożnie w celu uniknięcia rozruchów, które mogły wobec wielkiego wzburzenia przybrać ogromne rozmiary. Wielu funkcjonariuszy z ministerstwa spraw wewnętrznych przybyło tam dla zbadania sytuacji.

Z Marokka.

Paryż. „Matin“ donosi że jenerał Drude wystąpi ofenzywnie przeciw tym szczepom, które się nie poddały. Wysłanie wojsk na ląd w innych punktach zostało odroczone.

Tanger. Poddanie się szczepów, mieszkających na południo-wschód od Casablanki będzie miało ten skutek, że lewe skrzydło wojsk jenerala Drude będzie mogło się swobodnie poruszać. Jenerał Drude będzie także mógł użyć szczepów, które się poddały, do pacyfikacji innych szczepów.

Paryż. Na prośbę jenerala Drude zostanie mu wysłany oficer kawaleryi jako dowódca jazdy.

Paryż. Jak donoszą z Algieru, w miejscowości Tagkil w odległości 30 klm. od Algieru, obrabowano karawanę. We walce z rozbójnikami trzech ludzi zginęli.

Morenga.

Londyn. Potwierdza się tu pogłoska o zamordowaniu głośnego wodza murzyńskiego Morengi przez jednego z jego zwolenników, wobec czego można uważać za zupełnie skończone powstanie murzynów przeciwko panowaniu niemieckiemu w Afryce południowo-zachodniej.

Zamach.

Batum. Vali z miejscowości Van, Alibey, który przybył tu w drodze do Konstantynopola został wczoraj wieczór koło swego hotelu śmiertelnie zraniony. Sprawy uszli.

—00000000000000000000—

Telegramy.

Falszowanie biletów kolejowych.

Lwów. Rozprawa przeciw Belkowskiemu i Pelzowej o falszowanie biletów kolejowych zakończyła się dziś w południe uwolnieniem oskarżonych.

Wyrok w sprawie katastrofy kolejowej.

Lwów. Rozprawa przeciw urzędnikowi kolejowemu Puszwowi i zwrotniczemu Ortniczowi z powodu niedawnej katastrofy na dworcu we Lwowie, zakończyła się uwolnieniem obu oskarżonych.

Ospa w Czechach.

Praga. Jak donosi „Prager Abendblatt“, w czasie od 16 do 22 bm. wydarzyły się w Czechach cztery wypadki ospy, między tymi był jeden robotnik, przybyły z Wiednia, jedna kobieta, przybyła z Mińska.

Szykany pruskie.

Wiedeń, 22 września. Do N. W. Journal donoszą że policja w Eberfelde wydała onegdaj 22 polskich dziewcząt, służących, jako tzw. „lästige Ausländerinnen“.

Wybory do Dumy.

Zytomierz. W powiatach dubieńskim, kowelskim, starokonstantynowskim, luckim i rowieńskim pierwsze oddziały przedwstępnych zjazdów właścicieli ziemskich polaków wybrały 23 pełnomocników, z których 7 zalicza się do bezpartyjnych kierunku umiarkowanego, 3 podaje się za umiarkowanych (!), 5 zalicza się do narodowców różnych odcieni (!) 1 do partji konstytucyjno-demokratycznej. Skład partyjny pozostałych 7 nie jest jeszcze wyjaśniony (!). W powiecie ostrowskim pierwszy oddział przedwstępnego zjazdu właścicieli ziemskich polaków nie odbył się, wobec nie stawienia się wyborców.